

OPINIO

CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA
MOLECULAR. FACULTAT DE BIOLOGIA DE LA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
– 14 gener 2018 2.00 h

Innovació: alerta roja

La Universitat de Stanford lidera el rànquing de les 100 universitats

ENRIC I. CANELA –

CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR. FACULTAT
DE BIOLOGIA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Fa aproximadament un mes l'Associació
d'Universitats Europees va publicar un informe

sinètic sobre l'evolució del finançament públic de les universitats en els diferents sistemes universitaris europeus en el període 2010-2016. Es refereix als estats excepte Bèlgica i el Regne Unit, substituïts per les regions flamenca i francòfona belgues, i Gal·les, Anglaterra, Escòcia i Irlanda del Nord, respectivament. Malauradament, l'Estat espanyol el tracten homogeniament quan el finançament i l'administració hi són molt heterogenis. Això no ens permet treure conclusions diferenciades sobre Catalunya.

Les dades sobre l'Estat espanyol són dolentes, tant és així que, en referir-s'hi, la pàgina de resum titula: "*Aggravating decline: Spain*". S'observa un descens de gairebé el 20% del pressupost públic en termes absoluts i de pràcticament un 25% si es té en compte la inflació. A Catalunya les coses van anar pitjor, ja que el finançament públic encara va disminuir més, tot i que en part el van

Les dades
sobre l'Estat
espanyol són
dolentes, tant
és així que, en
referir-s'hi, la
pàgina de
resum titula:
“«Aggravating
decline:
Spain»”.
S'observa un
descens de
gairebé el 20%
del pressupost
públic en
termes
absoluts i de
pràcticament
un 25% si es té
en compte la
inflació. A
Catalunya les
coses van anar
pitjor, ja que el
finançament
públic encara
va disminuir
més, tot i que
en part el van
compensar les
famílies

compensar les famílies.

Malgrat això, els resultats de la recerca aparentment no han resultat gaire afectats a les universitats catalanes perquè, entre altres coses, la dependència que té llur recerca del finançament de la Generalitat és relativament baixa. El dany més gran s'ha fet a les plantilles, tant la de personal sènior com la d'investigadors en formació. Tot i que la crisi ha disminuït, les plantilles de personal en formació continuen en situació crítica, diria que encara pitjor que els darrers anys.

En un context global, la situació és preocupant perquè mentre els nostres homòlegs internacionals creixen, nosaltres liderem el descens.

És cert que en analitzar rànquings diem cofois que anem tan bé com els suecs o els danesos, o que amb un euro fem meravelles. És cert que tenim pics de glòria, però no em cansaré de dir que el progrés d'un país no depèn d'unes brillants publicacions d'una minoria

ni d'estar millor que els nostres veïns de l'Estat, sinó que depèn d'una base global de coneixement, d'una educació enfocada a l'economia del coneixement.

Els indicadors no són bons, i no a causa de cap situació política recent. La darrera estadística sobre la despesa en R+D feta per l'INE mostrava que l'any 2016 hi vam dedicar un 1,46 % del PIB, mentre que el 2015 va ser de l'1,52%. Hi ha qui les compararà amb satisfacció amb les de l'Estat. Van ser de l'1,19% del PIB el 2016 i de l'1,22% el 2015. Naturalment, jo no estic gens satisfet quan veig que a Catalunya el 2006 eren de l'1,46% del PIB, que van pujar fins a l'1,70 % el 2007, per caure després, i que no remuntem.

Fa poc llegia com les principals universitats innovadores americanes, encapçalades per la Universitat de Stanford, estan centrades a produir la propera generació d'innovadors i emprenedors amb iniciatives i programes dissenyats específicament per a això. Amb nous graus i cursos, laboratoris d'innovació, acceleradors empresarials enfocats en la innovació, espais de màrqueting, competicions d'empreses emergents i *hackatons*, se centren a fomentar el creixement i promoure la innovació i l'esperit emprenedor dels estudiants.

Innovació i creixement.

Sense empreses compromeses amb la innovació no es pot impulsar el creixement econòmic d'alt valor afegit, però també han d'actuar les universitats en la formació de futurs innovadors que portin i ajudin a

implantar noves idees generadores. Calen ambdues coses.

La Universitat de Stanford lidera per tercer any consecutiu el rànding de les *top 100* universitats més innovadores del món. Les 4 primeres són dels EUA, la 5a de Flandes, la 6a coreana i les 4 següents, dels EUA. Els EUA en tenen 8 de les 10 primeres. Entre les 100, els EUA en tenen 49. Dinamarca, Flandes, França, Alemanya, els Països Baixos, Suïssa i el Regne Unit hi estan representats. Naturalment, ni hi som ni se'ns espera.

De les universitats més innovadores trobem 51 universitats a l'Amèrica del Nord (EUA i Canadà), 26 són europees, 20 d'Àsia i 3 d'Israel. De les asiàtiques 8 són sud-coreanes, 8 japoneses, 1 de Singapur i 3 xineses. La Zhejiang University, xinesa, la 100 del rànding, està per sobre de la Universitat de Barcelona en els ràndings. El pressupost destinat a R+D l'any 2016 va ser de 472 milions d'euros, va presentar 191 patents i indica tenir-ne 1.628 d'aprovades. Com a referència: la Universitat Autònoma de Barcelona va ser la que més patents va presentar l'any 2016, 20.

Missatge urgent al govern: els que més en saben han de posar-se al capdavant, i no importa el carnet.

El 'top 100'

“El rànding de les ‘top 100’ universitats més innovadores del món” l’elabora Reuters a partir de diverses plataformes de recerca. Ho fa amb la

identificació d'aproximadament les 600 organitzacions acadèmiques i governamentals que van publicar més articles en revistes acadèmiques del 2010 al 2015. A partir d'aquesta llista compten les patents i la seva influència.

AUTOR

ENRIC I. CANELA

ALTRES ARTICLES DE L'AUTOR

La ciència oberta afavoreix la innovació

Erasmus i la recerca

Més articles

PUBLICAT A

L'ECONÒMIC

14-01-2018, Pàgina 27